

Europa-Medelhavstäckande kompanjonskap och det utvidgade ursprungskumulationsområdet

Förverkligandet av ett omfattande avtalsnätverk som baserar sig på det Europa-Medelhavstäckande kompanjonskapet för Europeiska unionens 28 medlemsländer och mer än 20 avtalsländer, innebär bl.a. följande:

Ett omfattande kumulationsområde stegvis i kraft med Medelhavsländer och Västra Balkan i och med att dessa länder stegvis blir delar av det europeiska frihandelsnätverket.

EUR-MED-ursprungsintyg utöver EUR.1 och fakturadeklaration

Olika bestämmelser om förbud mot tullrestitution i europeiska avtal och i avtal för Medelhavsländer

Tillämpning av kumulation i avtal för Medelhavsländer utlöser tillämpning av ett förbud mot tullrestitution

I EUR-MED-ursprungsintygen ska alltid nämnas om kumulation har tillämpats på ursprungsråvaror från andra länder i området

I avtal mellan EU samt Tunisien, Marocko och Algeriet finns fortfarande möjlighet till full kumulation.

Alla dessa länder utgör småningom ett nytt utvidgat område för ursprungskumulation där tillverkning som sker framöver kallas "Europa-Medelhavstäckande kumulation".

Länder i området för ursprungskumulation

Det europeiska frihandelsnätverket innefattar en union på 28 medlemsländer

- Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Österrike
- samt frihandelsnätverket med ursprungskumulation mellan Island, Norge, Schweiz (inklusive Liechtenstein) och Turkiet.

Kumulationssystemet har utvidgats stegvis så att Algeriet, Egypten Israel, Jordanien, Libanon, Västbanken och Gazaområdet, Marocko, Syrien och Tunisien samt Färöarna har inkluderats. Resultatet av denna delvis förverkligade utvidgning har varit att det skapats ländergrupper inom vilka denna utvidgade kumulation kan tillämpas. Likaså kommer länderna i Västra Balkan samt Moldavien och Georgien att höra till det område där de kommande gemensamma ursprungsreglerna ska tillämpas (den regionala konventionen om Europa-Medelhavstäckande regler för förmånsursprung).

Vad avses med kumulation?

Med kumulation avses att den i ursprungsreglerna förutsatta tillverkningen av en produkt inte behöver ske fullständigt inom området av en avtalspart, t.ex. i EU. Vid tillverkningen kan man utnyttja en annan avtalsparts råvaror, t.ex. råvaror med ursprung i Schweiz. Exempelvis vid tillverkning av kläder är ursprungsregeln i flera varukoder "tillverkning utgående från garn". Om tillverkningen inom EU inte påbörjas utgående från garn, utan från tyg med ursprung i Schweiz, då tillämpas kumulation för att tillverkning ska kunna ske och ursprungsstatus ska uppnås (kumulering av ursprung) för tyget med ursprung i Schweiz.

Observera att EU i detta sammanhang anses vara en helhet, och då kan tyget vävas i ett medlemsland, t.ex. i Tyskland, och tillverkningen av klädesplagget kan ske i ett annat medlemsland, t.ex. i Portugal. Villkoret för tillräcklig bearbetning har på så vis uppfyllts för en avtalspart, dvs. för EU-området, utan att man behövt

tillämpa kumulation som avses här. Uppgiften om att tyget tillverkats i Tyskland lämnas till köparen i Portugal i form av en formlig leverantörsdeklaration.

Förutsättningar för tillämpning av kumulation

För att ett land som hör till avtalsnätverket ska kunna medverka i det utvidgade frihandelnätverket och kunna tillämpa ursprungskumulation, ska landet ha ett frihandelsavtal med övriga parter som tillhör ett kumulationsnätverk med identiska ursprungsregler.

Avtalsnätverket har tagits i bruk stegvis och denna utvidgade kumulation fungerar mellan de länder som har identiska ursprungsregler i kraft i sin frihandel.

Ursprungsland

En produkt eller en råvara, vars ursprung är i ett land inom avtalsnätverket, blir en produkt med ursprung i ett annat land som hör till avtalsnätverket, om den bearbetas eller behandlas i det senare landet mer än med så kallade smärre eller otillräckliga åtgärder, som finns uppräknade i artikel 6 i ursprungsreglerna. Dessa ursprungsmaterial inom kumulationsområdet behöver alltså inte bearbetas eller behandlas varukodsspecifikt i ett annat land inom kumulationsområdet för att materialet ska få ursprungsstatus i det ifrågasvarande landet.

Ursprungsintyg

Utöver fakturadeklarationen används också en EUR-MED-fakturadeklaration. Likaså används utöver varucertifikat EUR.1 också varucertifikat EUR-MED.

EUR-MED-fakturadeklarationer och varucertifikat EUR-MED används när

1) kumulation har tillämpats vid tillverkning av produkten eller

2) kumulation ska tillämpas eller kan komma att tillämpas i något annat land än i Europa-Medelhavstäckande kumulationsområdet tillsammans med bestämmelselandet, med andra ord; produkten bearbetas vidare eller återexporteras som sådan från bestämmelselandet till ett annat land som hör till systemet.

I praktiken meddelar den som köper ursprungsprodukten i allmänhet i dessa situationer säljaren att hen behöver ett EUR-MED-ursprungsintyg istället för ett vanligt certifikat EUR.1 eller en fakturadeklaration.

Varucertifikat EUR-MED

I varucertifikatet EUR-MED och EUR-MED-fakturadeklarationen ska man alltid nämna om kumulation har använts eller inte. Dessa kompletterande fraser finns färdigtryckta i punkt 7 i varucertifikatsblanketten EUR-MED enligt följande:

CUMULATION APPLIED WITH (landets namn /länderens namn fylls i)

NO CUMULATION APPLIES

Den aktuella punkten kryssas för och vid första alternativet också de ifrågasvarande ländernas namn och landskoder.

EUR-MED-fakturadeklaration

I EUR-MED-fakturadeklarationerna skriver man ovan nämnda uppgift under den sedvanliga fakturadeklarationen enligt följande:

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No. Declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of preferential origin.

- CUMULATION APPLIED WITH (landets namn /länderens namn fylls i)*
- NO CUMULATION APPLIED*

Ort och datum
Underskrift**

Här skriver man beroende på situationen någondera texten och vid första punkten antecknas dessutom länderna i fråga samt deras landskoder. Den här texten måste skrivas på engelska. Inga andra språk är tillåtna.

*** Godkända exportörer är på basis av sitt beviljade tillstånd befriade från att underteckna faktura-deklarationer för hand. Lagstiftningen i vissa länder förutsätter dock att alla fakturor ska undertecknas av exportören, även om de inte innehåller någon ursprungsdeklaration.*

Ursprungsintygförfarandet har förblivit oförändrat i handeln mellan EU, EFTA-länderna och Turkiet

Mellan parterna i kumulationsnätverket kan man, i handeln och i tillämpningen av kumulation inom området (EU samt Island, Norge, Schweiz (inklusive Liechtenstein) och Turkiet), fortfarande använda sedvanliga fakturadeklarationer och varucertifikat EUR.1. Om produkten har blivit en produkt med ursprung i EU, t.ex. genom användning av en norsk råvara (europeisk kumulation) kan man vid export av produkten, exempelvis till Schweiz, utfärda ett sedvanligt varucertifikat EUR.1 eller en fakturadeklaration. Då kan produkten dock inte längre exporteras från Schweiz t.ex. till Marocko som en produkt med ursprung i EU.

Likaså kan ett varucertifikat EUR.1 och en fakturadeklaration fortfarande användas i handeln mellan EU och varje enskilt land med Europa-Medelhavstäckande kumulation, om man inte tillämpar en mera omfattande kumulation än bilateral kumulation eller om ingen kumulation alls tillämpas. Vid behov kan man utfärda en varucertifikat EUR-MED i efterhand för en sådan produkt, fastän man vid exporten från EU utfärdat ett varucertifikat EUR.1 för produkten.

Förbud mot tullrestitution i avtal för Medelhavsländer

Förbud mot tullrestitution tillämpas inte på icke-ursprungsmaterial som används vid aktiv förädling när man på ursprungsprodukter endast tillämpat bilateral kumulation mellan EU och ett enskilt Medelhavsland.

Med andra ord; ursprungsreglerna inbegriper i ingångna avtal med Medelhavsländer endast förbud mot tullrestitution när kumulation har tillämpats på ursprungsmaterial från ett annat land med Europa-Medelhavstäckande kumulation. Tullar får då inte återbetalas för icke-ursprungsmaterial och dessa material får inte befrias från tullar, om slutprodukten är en produkt med ursprung i ett land inom kumulationsnätverket och produkten ges ett EUR-MED-ursprungsintyg vid export.

Förbudet mot tullrestitution gäller endast de material (de varukoder), för vilka varje avtal tillämpas. Alla industriprodukter i HS-grupperna 25 – 97 omfattas vanligtvis av avtalsenlig förmånsbehandling, men för jordbruksprodukter i grupperna 1 – 25, finns andra regler gällande vilka produkter som omfattas av förmånsbehandling enligt avtal.

Förbud mot tullrestitution tillämpas alltså inte, om produkterna anses vara ursprungsprodukter enligt avtal och ingen kumulation tillämpas på ursprungsmaterial från ett annat land med Europa-Medelhavstäckande kumulation. Om produkten t.ex. är en ursprungsprodukt från EU eller Marocko och ingen kumulation har vid tillverkningen tillämpats på råvaror från ett annat land med Europa-Medelhavstäckande kumulation, då tillämpas inget förbud mot tullrestitution på icke-ursprungsprodukter. Då kan man för produkten utfärda ett varucertifikat EUR.1 eller en fakturadeklaration, men inget EUR-MED-ursprungsintyg. I dessa fall ska ett förbud mot tullrestitution alltid tillämpas i handeln med Israel och Färöarna.

Förbud mot tullrestitution i avtal med kumulationsländerna – Island, Norge, Schweiz (inklusive Liechtenstein) och Turkiet

Förbudet mot tullrestitution är alltid i kraft för icke-ursprungsprodukter, om man utfärdar ett ursprungsintyg för exportprodukten. Förbudet är i kraft oberoende om produkten har uppnått sin ursprungsstatus genom tillämpning av Medelhavstäckande kumulation eller inte.

Full kumulation kvarstår i avtal för Marocko, Tunisien och Algeriet

En produkt som bearbetats eller behandlats inom EU anses vara bearbetad i Marocko, Tunisien eller Algeriet, om produkten bearbetas vidare i något av dessa länder. Dessa bearbetningar och behandlingar av produkten som utförts på en annan avtalsparts område kan alltså utnyttjas för att uppnå ursprungsstatus i Marocko, Tunisien och Algeriet (full kumulation). Vid full kumulation behöver produkten alltså inte vara en ursprungsprodukt enligt ursprungsreglerna, när den förs till ett annat avtalsland med full kumulation och ursprungsandelen som redan erhållits utnyttjas.

I ett sådant fall meddelar säljaren produktens ursprungsandel eller bearbetning som utförts med en leverantörsdeklaration till köparen. Då kan man varken tillämpa utvidgad kumulation eller använda EUR-MED-ursprungsintyg.

Tillämpande av full kumulation förutsätter dock att man i avtal mellan dessa länder tillämpar identiska ursprungsregler.

Stegvist ikraftträdande av utvidgad kumulation

Tillämpande av Europa-Medelhavstäckande ursprungskumulation förutsätter i praktiken att:

Länderna som tillverkat produkten och det slutliga bestämmelselandet har ingått ett frihandelsavtal. Alla dessa frihandelsavtal innefattar identiska ursprungsregler för alla länder som deltar i processen för att produkten ska uppnå ursprungsstatus, dvs. alla de länder vars material har använts i tillverkningen. Material, som används i tillverkningen och som har ursprung i länder vilka inte har ingått avtal med de slutgiltiga tillverkningsländerna och de slutgiltiga bestämmelseländerna, anses vara icke-ursprungsmaterial. Dessa material ska alltså vara tillräckligt bearbetade enligt de specifika ursprungsreglerna som gäller för varukoderna, så att produkten blir en ursprungsprodukt. Det stegvisa uppfyllandet av kraven för tillämpande av kumulation meddelas i C-serien i EU:s officiella tidning och enligt varje avtalslands eget förfarande. Meddelandet innehåller en uppdaterad tabell med protokoll över nya ursprungsregler som ska tillämpas i de olika avtalen.

Tillämpande av kumulation eller tillräckligt bearbetad

Om produkten uppnår ursprungsstatus genom ett iakttagande av villkoren för tillräckligt varukodsspecifik bearbetning, så lönar det sig vanligtvis inte att meddela tillämpande av kumulation. Valet har betydelse när det gäller anteckningar som görs i EUR-MED-ursprungsintyg (kumulation har tillämpats eller kumulation har inte tillämpats), vid tillämpning av förbud mot tullrestitution samt möjlighet till återexport med tillämpning av förmånsbehandling.

Enligt Medelhavstäckande avtal tillämpas förbud mot tullrestitution vanligtvis endast när ursprungsstatus har uppnåtts eller kommer att uppnås genom tillämpande av Europa-Medelhavstäckande kumulation.

Förklarande anmärkningar

I de förklarande anmärkningarna gällande ursprungsregler i protokoll för Europa-Medelhavet har bl.a. praktiska exempel publicerats över hur utvidgad kumulation tillämpas. Dessa kumulationsexempel är endast teoretiska. De betyder inte nödvändigtvis att den ifrågakommande ursprungskumulationen skulle vara i kraft mellan de berörda länderna.

Ursprungsmaterial från ett land som inte har något avtal med det slutgiltiga tillverkningslandet och det slutgiltiga bestämmelselandet anses inte vara ursprungsmaterial.

I de förklarande anmärkningarna finns också exempel på tillämpande av förbud mot tullrestitution i olika situationer. Likaså har man i de förklarande anmärkningarna beskrivit användningen av varucertifikaten EUR.1 och EUR-MED i olika situationer:

- situationer där det finns möjlighet att alternativt använda varucertifikat och
- situationer där endast någotdera varucertifikat kan användas.

Bokföringsmässig uppdelning

I de förnyade protokollen gällande ursprungsregler finns en bestämmelse om den bokföringsmässiga uppdelningen av råvaror som används i tillverkningen. Tidigare innefattade bestämmelsen europeiska avtal samt avtalet gällande Färöarna.

EU-interna leverantörsdeklarationer

Genomförandeförordning 2015/2447 i Unionens tullkodex innehåller bestämmelser om hur EU-interna leverantörsdeklarationer upprättas. Dessa finns i artiklarna 61–63 och i bilagorna 22-15, 22-16, 22-17 och 22-18. Med dessa leverantörsdeklarationer meddelar säljaren uppgifter gällande varornas ursprungsstatus till mottagaren i samma land eller i ett annat EU-land. Dessa deklarationer har anpassats så att när Europa-Medelhavstäckande kumulation tillämpas i leverantörsdeklarationerna, ska man som komplettering nämna att kumulation tillämpats.

Kompletterande fras till leverantörsdeklaration som bara läggs till i tillämpningen av utvidgad Europa-Medelhavstäckande ursprungskumulation.

Den kompletterande texten på engelska är följande:

*" I declare that (4):
Cumulation applied with . . . (lägg till land/länders namn)
No cumulation applied "*

(4) Ifylls **vid behov** endast för varor med ursprungsstatus som berättigar till förmånsbehandling i handeln med ett land som tillämpar Europa-Medelhavstäckande ursprungskumulation.

Inom EU ska exportörer få leverantörsdeklarationer med kumulationsuppgifter från leverantörer inom EU för upprättandet av EUR-MED-ursprungsintyg. Denna kompletterande fras ska vara ifylld, om man på basis av leverantörsdeklarationen ska upprätta ett ursprungsintyg till ett land med vilket man ämnar tillämpa denna utvidgade kumulation. Då kan en EU-exportör för produkten utfärda ett EUR-MED-ursprungsintyg till ett land med vilket denna utvidgade Europa-Medelhavstäckande kumulation ska tillämpas.

Om leverantörsdeklarationen inte är ifylld med ovan nämnda kompletterande fras, så kan man inte tillämpa Europa-Medelhavstäckande kumulation på en ursprungsprodukt i en sådan deklaration. Produkten kan då inte få EUR-MED-ursprungsintyg.

Inom det europeiska kumulationsområdet samt i bilateral handel med Medelhavsländer behövs inga kompletterande fraser i leverantörsdeklarationen

I handeln mellan länder som hör till det europeiska kumulationsområdet behövs inga kompletterande fraser om tillämpande av kumulation. Varucertifikat EUR.1 samt fakturadeklarationer används då som ursprungsintyg.

Kumulationsfraser behövs inte heller i leverantörsdeklarationerna gällande bilateral handel med medelhavsländer. Då kan kumulation endast tillämpas bilateralt, dvs. endast på ursprungsprodukter t.ex. mellan EU och Egypten.

Varucertifikat EUR.1 samt fakturadeklarationer används då som ursprungsintyg. Bilateral handel avser handel mellan EU-länder och till exempel endast Egypten utan tillämpande av kumulation på råvaror med ursprung i andra länder.

Leverantörsdeklarationer med kompletterande kumulationsfraser i handel med Turkiet

Ursprungsstatus på en tullunionsprodukt (ursprungsprodukt) påvisas med en leverantörsdeklaration i handeln mellan olika delar av tullunionen. Leverantörsdeklarationen är oberoende av varucertifikatet A.TR som visar att varor är i fri omsättning och med vilket tullfri behandling beviljas inom tullunionen mellan Turkiet och EU. På basis av leverantörsdeklarationer med kumulationsfraser kan man utfärda EUR-MED-ursprungsintyg.

Import av ursprungsprodukter från Turkiet via ett annat kumulationsland

En ursprungsprodukt från Turkiet eller EU som hör till tullunionens tillämpningsområde, kan importeras till en annan del av tullunionen också via ett annat land med Europa-Medelhavstäckande kumulation. Då ska ett ursprungsintyg uppvisas som påvisar att produkten har ursprung i Turkiet eller i EU (varucertifikat EUR.1 eller fakturadeklaration vid import från kumulationsområdet i Europa och med varucertifikat EUR-MED eller EUR-MED-fakturadeklaration från Medelhavsländer eller Färöarna).